

PHẦN NGƯỜI CÒN LẠI

(Kịch nói)

Tác giả: Đinh Đình Chiến

NHÂN VẬT

BẢY: Trạm trưởng trạm kiểm lâm (bộ đội phục viên)

THẮNG: Bạn Bảy đang ở trại an dưỡng

**MINH
CHÂU:** Vợ Bảy

**BÁC
KLIN:** Dân tộc K'ho

MAI: Y tá trạm bệnh viện điều dưỡng

CBXD: Cán bộ xây dựng

CÔ GÁI

**BÀ BA
HOÀNG:** Trùm buôn gỗ

**MỘT SỐ
NHÂN VẬT** Lái xe, người buôn gỗ

DI: Hạt trưởng hạt liềm lâm

BẢN: Phó trạm kiểm lâm Mỹ Linh

THƯỜNG: Cán bộ kiểm lâm

ĐẮK: Phó chủ tịch tỉnh

**THẦY
HOÀNG
KIM:**

THÁI: Bác sĩ

HÒA: Bác sĩ

MÀN 1:

Tại một khu rừng. Cuối chiều, có 3 người:

DỊ: (*Hạt trưởng hạt kiểm lâm*): Này Bản, Cái vụ hai cái xe gỗ vừa rồi cậu làm giỏi lắm.

BẢN: Dạ, cũng do sự chỉ bảo của anh. Em gài cho Ông Bảy dính theo lời anh dặn.

DỊ: Bây giờ các xếp đang nổi điên về vụ giữ xe đó. Xe vẫn đang nằm bên công an. Các xếp tìm cách thả ra mà chưa biết bằng cách nào. (*Dừng một lúc, quay về phía Bản*) bây giờ mọi sự tức giận đổ hết lên đầu thằng Bảy.

BẢN: Kinh quá.

DỊ: Kinh quá là sao? Cậu sợ à? Bản này, trạm Mỹ Linh là cái nơi dễ làm ăn nhất trên đời này, mà đó cũng là nơi có điều kiện để quan hệ với đủ mọi loại xếp, nhất khi muốn trèo lên cao. Năm được chột đó như chuột sa thùng gạo. Cậu gắng lên...

... Nhưng thằng Bảy mà còn ở đó. Nó như cái gai cắm vào mắt tôi đây này. Bao nhiêu người chê trách là tôi không biết sử dụng cán bộ. Để nó cản mũi kì đà. Tôi mà để nó cản mũi được à! Khổ quá, chỉ tại hồi đưa nó lên phụ trách ở đó đâu phải tôi. Bây giờ các vị lại chê hạt trưởng kiêu gì nói lính không nghe. (*Tức giận*) Mà cái dãy rừng Tabua và cánh rừng Sa Lem của ông của cha gì nó mà nó giữ. Điên, tức muốn điên.

BẢN: Bình tĩnh anh.

DỊ: Nó thì ngày một tác oai tác quái, còn các cậu thì chẳng được tích sự gì. (*Quay lại phía hai người Kia*)
Cậu Thường này.

THƯỜNG: Dạ anh!

DỊ: Cái con đường dành cho đám thợ rừng tiểu phí ấy ông phải cẩn thận. Bây giờ cứ mỗi lần cho thông là cậu cứ đánh tiếng ơn nghĩa con đường này là do xếp Bảy sắp xếp. Cậu làm sao mà để dân tình người ta biết con đường bí mật ấy là do ông Bảy quản. Tiền thì ta thu. Tiếng thì tay Bảy mang. Như thế nhé....Còn cậu Bản...

BẢN: Dạ

DỊ: Cậu luôn phải đóng vai trung thành ở trạm, là cánh tay phải đắc lực của Bảy. Cậu luôn làm thật gắt gao vào và nói đó là lệnh của tay Bảy. Nó nguyên tắc một, cậu nguyên tắc ba. Cậu sẽ được tiếng trung thành, còn tay Bảy chết vì cái sự trung thành đó của cậu....Hay. Hai cậu nhớ là Song kiếm hợp bích. Rõ chưa.

- THƯỜNG:** Dạ dạ. Song kiểm hợp bích. Hay quá. Y như là võ hiệp tiểu lâm anh ạ.
- BẢN:** Ông làm như giỏi Kim Dung không bằng. Nói thì nói cho đúng: Võ hiệp thiếu lâm.
- DỊ:** Thôi, thôi. Gì cũng được. Có thể mà cũng cãi nhau. Hai câu về đi. Còn gì tôi sẽ thông báo sau.
À Cậu Thường về trước đi. Cậu Bản lai đây tôi nhắc.
- BẢN:** Dạ. (*Thường vào trong*)
- DỊ:** Nghe nói ông Bảy có một người bạn thời lính. Tay này khủng khủng điên điên phải không? Thành thạo có mò về đó chơi hả?
- BẢN:** Dạ. Lâu lâu cũng có ghé chơi. Tay này cũng loại cứng đầu lắm. Nhất là những việc liên quan chuyện rừng. Thường hay nổi điên khi thấy rừng bị phá.
- DỊ:** Nó bị mảnh róc kết xuyên vào đầu thỉnh thoảng nổi khủng. Phải lợi dụng điểm yếu này. Phải lợi dụng điểm yếu này rõ chưa?
- BẢN:** Vâng, điểm yếu này.
- DỊ:** Còn chuyện này bí mật... cậu nên quan tâm đến đời sống của gia đình xếp. Nhất là chuyện tiền bạc... Nhớ đó hãy mớm cho các đối tác làm ăn tìm tới tận nhà tay Bảy.
- BẢN:** Dạ.
- DỊ:** Cậu nên nhớ tay Bảy ao thì cái trạm ấy là của cậu.
- BẢN:** Dạ em cảm ơn anh.
- DỊ:** Thôi chia tay. Cứ kế hoạch mà làm. (*Cả hai vào*)

MÀN 2:

Tại trạm kiểm lâm Mỹ Linh - trạm được trang trí sơ sài. Chính giữa câu khẩu hiệu kêu gọi bảo vệ rừng-bên phải một bộ bàn ghế, trên bàn để nhiều tài liệu giấy tờ, một chiếc máy điện thoại bàn. Bên trái một băng ghế dài nơi khách chờ đợi.

Tại trạm kiểm lâm Mỹ Linh - trạm được trang trí sơ sài. Chính giữa câu khẩu hiệu kêu gọi bảo vệ rừng-bên phải một bộ bàn ghế, trên bàn để nhiều tài liệu giấy tờ, một chiếc máy điện thoại bàn. Bên trái một băng ghế dài nơi khách chờ đợi.

BẢN

(Phó trạm kiểm
lâm):

Tất cả các ông các bà ra ngoài đi cho.Ồn quá, không ai nghe ai. Đồng chí trưởng trạm đã nói những ai không làm đúng các qui định chúng tôi kiên quyết không cho xe qua - (*tay huơ huơ*) - xin mời ra ngoài để chúng tôi còn làm việc...

(*ĐÁM ĐÔNG: Tiếng ồn vọng vào*)

Cái trạm này cứng nhắc quá. Chở thêm có mấy khúc gỗ cũng giam xe.

Nằm bẹp cả ngày, sốt cả ruột.

Nguyên tắc bỏ mẹ.

Cái trạm này chúng nó ăn cả gan trời chắc, giám chơi với lửa.

Còn muốn gì nữa đây nói mẹ nó đi cho xong.

BẢN:

(*Vờ như tức giận*) Ông xéo ngay đi, ăn nói láo toét. Cứ liệu hồn.

TIẾNG PHÁT RA TỪ ĐÁM ĐÔNG: Không cho đi thì nằm lại, cánh này chỉ là con tôm con tép - không cho chạy thì ông nghỉ - chuyện của mấy sếp: Ai liệu hồn sẽ biết...

BẢN:

(*Đến điện thoại*) : Alo sếp ạ. Mọi chuyện diễn ra đúng như kế hoạch ạ. Vâng! (*Từ ngoài Bả dẫn Thắng vào - Thắng đang trong cơn xúc động*).

BẢY:

(*Hỏi Bản*) Chuyện gì thế chú?

BẢN:

Cái đám kia ăn nói lếu lảo, em tức quá.

BẢY:

Nổi nóng với họ làm gì. Chú ra ngoài hỗ trợ với anh em (*quay lại nói với Thắng khi đã đỡ Thắng ngồi xuống ghế*) - Cậu bỏ viện lên đây ngồi từ sáng đến giờ ngoài tuyến. Sao không vào trong này - Đáng lý cậu phải báo mình đến bệnh viện đón chứ.

THẮNG:

(*Đang xúc động*) Đón ư? Đón mà làm gì (*vùng dậy*) cậu thả ra, thả ra, nguy hiểm lắm. Chúng nó mới thả mấy loạt bom trên đỉnh Salem. 7 loạt, mỗi loạt 4 quả, toàn là tui F4H. nguy hiểm lắm...nóng quá...nóng quá... (*Bả vội lấy khăn ướt chườm mặt cho Thắng. Thắng kể chuyện cổ tích - giọng dầm lại*). Đúng rồi, ngày xưa ngày xưa, xưa nhưng không phải lâu lắm - lâu lắm nên không phải là bây giờ và cũng không phải là mai sau. Ngày ấy thiên nhiên trở nên khắc nghiệt, mặt đất nứt nẻ, cây cối xác xơ tiêu điều. Người ta thấy họ hàng nhà cóc từ đâu kéo ra đầy đường. Cóc lớn, cóc nhỏ, cóc bà, cóc ông, cóc con, cóc cháu, chúng đi thành hàng dài...

- BẢY:** Thắng, Thắng ơi (*lay vai*) Bầy đây này Thắng... (*Thắng vẫn say sưa*)
- THẮNG:** Trên lưng chú cóc đầu đàn công một lá đơn kêu kiện, chúng đi đâu? Chúng kêu ai? Cóc đi kêu kiện ông Trời. Đàn cóc đã ra đi...ra đi! (*một mỗi ngồi xuống ghé*)
- BẢY:** Thắng, sao cậu lại bỏ viện? Cậu...
- THẮNG:** (*Đưa tay cản Bầy*) Im lặng, hãy im lặng như một thời chúng mình đã im lặng. Mình muốn được yên tĩnh một chút. (*có tiếng điện thoại*).
- BẢY:** A lô, tôi đây, trạm kiểm lâm Mỹ Linh đây. Dạ... vâng tạo điều kiện thuận lợi cho đoàn xe lấy gỗ của Bộ... Dạ vâng, hể có chủ trương của trên, có chữ ký của mấy anh chúng tôi thực hiện ngay... Tôi mới đi kiểm tra về đây ạ. Dạ dạ không có gì ạ! (*buông máy một mỗi*)
- THẮNG:** (*Vẫn trong trạng thái vô hồn*) Nóng quá, nước nước... (*Bầy rót nước*).
- BẢY:** Thắng uống nước đi, khốn khổ (*cùng lúc chuông điện thoại reo. Bầy đến bên điện thoại*) A lô, trạm Mỹ Linh đây... Vâng, có ý kiến mấy anh là chúng tôi xin chấp hành. Nhưng sau mấy vụ lộn xộn, ở đây đã được quy hoạch lại. Vùng này là vùng rừng đầu nguồn đã có thông báo sắp tới không được khai thác nữa. Tôi chỉ sợ có chuyện gì đó xảy ra không hay. Dạ vâng, tranh thủ ạ và ở đây khai thác dễ hơn nơi khác. Vâng tôi hiểu, tôi hiểu. (*bỏ máy thở dài*).
- THẮNG:** (*Lúc này đã tỉnh hơn*) Bầy này, cậu hiểu gì mà cậu hiểu lắm thế. Mình thấy khuôn mặt cậu lúc này khác khổ quá. Hể có tiếng chuông điện thoại là cậu lao đến, mắt cậu sáng lên khi cấp trên gọi xuống. Nhưng khi buông máy cậu lại lo lắng như đang làm một việc gì đó vụng trộm. Tự nhiên mình lại có ý nghĩ tò mò giá mình thấy được những khuôn mặt bên kia đầu dây thì tuyệt. Chắc khuôn mặt họ đầy vẻ đắc thắng khi họ điều khiển được những người như cậu làm theo ý họ.
- BẢY:** (*Thở dài*) Cho đến bây giờ cậu cũng không khác mười mấy năm về trước, lúc nào cậu cũng chằm chọc chua cay.
- THẮNG:** Sao lại không khác trước, mình khác, cậu cũng khác, khác lắm chứ. Bây giờ mình là kẻ tâm thần, một thằng điên, thằng khùng, thằng mát...rất nhiều cái thằng mình theo cách gọi của mọi người khi nói đến thứ người như mình... (*nghe ngào*). Còn cậu, cậu

cũng khác lắm. Ngày trước ngay cả khi ác liệt nhất của cuộc chiến đồng chí trung úy của tôi ạ, đồng chí không có khuôn mặt rửa ra như cục nước đá non vậy, không bao giờ cậu chịu thỏa hiệp một cách đơn giản, vô nguyên tắc để làm vui lòng những người lãnh đạo kia mà.

BẢY: (*Bực bội*) Cậu hiểu sai mình. Bây giờ mình là cấp dưới, là thằng lính chỉ biết chấp hành.

THẮNG: (*Vuội nhột*) Mình hiểu sao nổi cậu vì lúc nào cậu cũng gào vào máy: Dạ dạ, vâng vâng... Hề có ý kiến ở trên là chúng tôi chấp hành, cái nghề gì của cậu mà lạ lùng thế? Còn cậu bảo cậu là thằng lính chỉ biết chấp hành...cho dù là chấp hành mù quáng? Cái nghĩa thằng lính chó má ấy có trong cậu từ bao giờ thế? Ừ mà thôi, nói làm gì, cậu bây giờ cũng như hàng triệu người khác có đủ hàng trăm lý do để thanh minh nào là sau chiến tranh, nào là hoàn cảnh khó khăn, nào là thời kỳ chuyển tiếp...Họ xem hoàn cảnh đất nước hiện nay như một chiếc túi rỗng để nhét vào đó những thứ rác rưởi, sự ngu dốt, lãng phí, vô trách nhiệm, thậm chí cả những hành vi thiếu đạo đức.

BẢY: (*Bực dọc đến bàn uống nước*) Tại sao hôm nay cậu nổi khùng lên với mình? (*đưa vội tay bịt miệng sợ hãi nhìn Thắng*).

THẮNG: (*Đổ ngồi xuống ghế*) Cậu cũng như mọi người, Bảy ạ! Ở viện điều dưỡng mười mấy năm nay ai cũng tránh nói với mình những chữ điên, khùng, mất, tâm thần... nhưng họ lại chăm chú mình đúng kiểu dành cho một kẻ tâm thần. Cảm ơn! (*mặt mỗi nét mặt dịu đi trong sự căng thẳng, và bắt đầu kể chuyện*) ... và thế là ngày ấy đoàn cóc đã ra đi, chúng dẫn nhau đi kiện Ông Trời.

(*Có người vào*)

BẢY: Anh cần gì?

CÁN BỘ XÂY DỰNG: Tôi là cán bộ sở xây dựng đi nhận gỗ cho sở, xe chúng tôi đang ở ngoài kia. Mong anh giải quyết cho qua trạm.

BẢY: (*Ngạc nhiên*) Đã có người trực giải quyết ngoài kia rồi mà.

CÁN BỘ XÂY DỰNG: Báo cáo anh là thế, nhưng tôi vào đây mong anh giải quyết cho. Ngoài số gỗ qui định anh em chúng tôi có mua thêm ít để làm đồ dùng gia đình. Anh thông cảm.

BẢY: Số lượng chở thêm của các anh là bao nhiêu?

CÁN XÂY DỰNG: **BỘ** Mỗi xe khoảng vài khúc.

BẢY: Không phải vài khúc mà mỗi xe vài chục khúc, cả đoàn xe của các anh chở thêm vài trăm khúc. Cứ tranh thủ theo cái kiểu ấy ai mà nghe được. Thôi anh cho đưa tất cả số gỗ ngoài qui định xuống.

CÁN XÂY DỰNG: **BỘ** Anh thông cảm, thực tình trong số gỗ ấy phần lớn là của anh Năm trên sở, có thư gửi anh đây.

BẢY: Thôi, thế này đồng chí nhé, thư của anh Năm tôi xin giữ lại, hôm sau tôi sẽ xin gặp anh ấy, anh cứ ra cho gỗ xuống. Chúng tôi nể các đồng chí, còn thường ngày chúng tôi giam xe luôn.

CÁN XÂY DỰNG: **BỘ** Anh thông cảm...à có thư của chị gửi anh nữa đây.

BẢY: Các anh đã tìm đến vợ tôi? Khổ quá... thôi anh ra ngoài đó đi, tôi sẽ ra ngay đây (*chuông điện thoại reo, Bảy cầm ống nghe*) A lô, vâng, Mỹ Linh đây, đã nhận được văn bản nhưng chúng tôi giữ vì lý do chở gỗ ngoài kế hoạch, dạ cũng hơi nhiều. Linh động lần này ạ? Nhưng giải quyết cho xe lâm nghiệp thì phải giải quyết nhiều trường hợp khác. Dạ, họ cũng thế ạ. Xin ý kiến các anh thôi. Kể trong ngành cũng hơi phiền. Dạ! Dạ! Linh động... (*buông máy*).

THẮNG: (*Đã tỉnh táo*) Chà nghe cậu nói mình thấy cậu sắp ngạt hơi mất. Rồi số phận của cậu và số phận của khu rừng đầu nguồn này cũng sẽ được định đoạt trong một sớm một chiều thôi. Lần này mình về đây với cậu cũng chỉ để nói một điều... (*xa xôi*) ngày xưa, trong ác liệt của chiến tranh, cuộc sống của tổ thông tin chúng mình trên đỉnh Sa-Lem sao mà đẹp thế, có cậu, Có Hiền trong cuộc đời mình, đúng hơn đã gắn chặt vào phần đời đẹp đẽ của mình. Cậu yêu Hiền và mình cũng thế, nhưng cả hai đứa chúng mình không ai nói ra điều đó. Ai cũng muốn hạnh phúc đến với người kia. Đã có lần Hiền vui vẻ kêu lên ôi sung sướng quá, giá như chúng mình được ở với nhau mãi mãi trên đỉnh Salem này nhỉ?... Nhưng rồi cái chết đến với Hiền đã làm cuộc sống hai thằng con trai chúng mình nghiêng lệch hẳn (*xúc động*) Giá ngày ấy mình được chết thay cho Hiền thì sung sướng biết chừng nào. Lúc đó sẽ có hai người hạnh phúc luôn nhớ tới một người chết vì hạnh phúc. Còn hơn Hiền mất đi để lại trên thế gian này hai kẻ bất hạnh ngu ngơ. (*Giọng rõ hơn, bớt xúc động*) Sau chiến tranh ba đứa chúng mình

chỉ còn mỗi cậu là nguyên vẹn. Từ lần bị rốc két chém vào đầu, mình đã khổ vì nó. Với mình chiến tranh vẫn chưa kết thúc.

BẢY: Thắng! Thắng nhắc lại chuyện cũ làm gì. Bây giờ chỉ còn hai đứa chúng mình. Có lần Hiền đã nói tìm một người bạn khó hơn tìm một người yêu. Đúng thật, vắng Thắng lâu là mình nhớ (*ngừng một lát, giọng căng thẳng*) nhưng mỗi lần cậu đến làm mình khó xử. Cậu đang nghĩ gì? Mình linh cảm hình như có điều gì đang làm khổ cậu hơn cả mảnh đạn trong đầu cậu nữa kìa. Bao giờ cũng thế, hễ có điều gì căng thẳng cậu thường khó tính hơn và hay nhắc lại chuyện ngày xưa.

THẮNG: Đúng thế, mỗi lần gặp Bảy làm mình nhớ đến Hiền với cái chết bất ngờ của cô ấy... Hôm đó Hiền dành việc xuống núi lấy nước. Bọn phản lực Mỹ ào tới. Chúng ném bom xuống nơi Hiền đang lấy nước, chúng muốn hủy diệt nốt cái mảng màu xanh còn lại trên đỉnh đồi. Không biết từ lúc nào hai đứa mình cùng lao xuống. Cậu đã thét bắt mình quay trở lại, nhưng mình đã không tuân lệnh. Lần đầu tiên mình đã không chấp hành mệnh lệnh của cấp chỉ huy... rồi mình đã mang được Hiền lên đỉnh núi. Cô ấy mê man, cả hai đứa mình cuống quýt không biết phải làm gì (*Thắng kể làm Bảy hòa vào dòng suy tưởng*).

BẢY: Chính lúc đó cô ấy đã kêu “nước, nước...” và mình đã cầm chiếc bình đồng lao xuống núi. Mình tìm khắp nơi mà vẫn không tìm được nước, cái vũng chúng mình lấy nước đã bị bom làm nhão nhoẹt.

THẮNG: Cậu đã xách bi đồng trở về, khuôn mặt hốc hác méo mó vì bất lực (*ngừng một lát*) nhưng rồi chúng mình cũng có nước cho cô ấy uống trước lúc cô ấy ra đi. Đó là những giọt nước được vắt từ chiếc áo đầm mồ hôi của cậu... (*hai người ngồi im, lát sau Thắng đột ngột*). Thế đó, nước! tiếng gọi tha thiết ấy của Hiền luôn nhức nhối trong lòng mình. Và hôm nay nhân ngày giỗ của Hiền mình muốn nhắc cậu điều đó.

BẢY: (*Ngơ ngác*) Điều gì?

THẮNG: Cậu đừng ngơ ngác như thế, mình muốn nói sự tàn phá rừng trong mấy năm gần đây quá kinh khủng. Ngay chỗ này đây trước năm 1975 là khu rừng già rậm rạp. Dưới tán lá ấy cả trung đoàn có thể giấu mình ở đó. Thế mà bây giờ, cả một dãy đồi tiếp đồi, một chú bê con cũng không tìm thấy một bóng râm để nấp.

BẢY: Việc đó có liên quan gì đến mình?

- THẮNG:** Sao lại không? Dây rừng đầu nguồn này là cái túi nước dự trữ cho những cánh đồng dưới kia. Nếu khai thác như kiểu các cậu thì những cánh đồng dưới kia sẽ trở thành đất chết. Dưới đó trước đây giếng chỉ đào 5, 6 mét. Bây giờ phải đào 17, 18 mét vẫn không đủ nước xài.
- BẢY:** Nhưng việc khai thác có tính chất nhà nước, nó đã góp phần không nhỏ vào việc xây dựng đất nước hiện nay.
- THẮNG:** Đúng thế. Nhưng kế hoạch của các cậu lắm khâu rò rỉ, vì lẽ đó con số khai thác bất hợp pháp lên đến hàng triệu triệu. Tại sao trong các bảng tổng kết rất kêu của các cậu không thống kê số rừng bị tàn phá theo kế hoạch cấp tư nhân. Theo mình bảng tổng kết phải có câu hàng năm chúng tôi đã góp phần làm tăng nhanh thêm tốc độ sa mạc hóa của các khu rừng. Và chúng tôi phải quyết tâm thực hiện kế hoạch 100% thì mới phải.
- BẢY:** Cậu ăn nói thế mà được à?
- THẮNG:** Cậu làm một phép so sánh nhỏ thử coi, con số rừng được trồng so với rừng bị tàn phá chẳng thấm vào đâu. Mình cũng đã thấy tận mắt hàng ngàn tấn vật tư của nước ngoài đầu tư cho việc trồng rừng nhưng kết quả thật thảm hại do cơ chế quản lý. Người ta chú ý việc khai thác hơn bởi lợi lộc trước mắt thì bao giờ cũng dễ thấy.
- BẢY:** Nhưng cậu cũng phải thực tế một chút chứ, cái cơ chế quản lý hiện nay khó lắm.
- THẮNG:** Mình có phủ định cái đó đâu, mình biết cái cơ chế hiện nay nó giãn nở như cái lò xo được làm bằng một thứ thép dỏm, và cũng từ đó hàng ngàn những con người đu bám vào tranh nhau làm giàu... Một kế hoạch có cả chục ông xếp. Một ông xếp có thêm cả đám theo đóm ăn tàn...
- BẢY:** Nhưng trường hợp mình...
- THẮNG:** Cậu bình tĩnh. Trường hợp cậu chưa giàu nhưng thiếu trách nhiệm, cậu bị điều khiển như con rối trên sân khấu ngành rừng, trong âm mưu làm giàu của họ.
- BẢY:** Cuộc sống bây giờ không đơn giản chút nào... Chiến tranh là một lẽ, sự thắng lợi trong chiến đấu thì quá rõ ràng, còn...
- THẮNG:** Còn việc cho những đoàn xe qua trạm theo mệnh lệnh từ trên gọi xuống cũng không rõ ràng chắc (*giọng trầm*). Bầy ạ, mình nghe người ta nói nhiều điều không tốt về cái trạm này của cậu, mình không tin, nhưng từ sáng tới giờ thì mình tin, tin lắm... Bầy (*xúc*

động) hãy ngừng lại, đã đến lúc chúng ta phải tôn trọng thiên nhiên. Cái thiên nhiên bị chúng ta lừa dối và cưỡng hiếp để chạy theo cái lợi lộc nhất thời. Hãy cứu lấy rừng là cứu lấy mình (*ôm đầu thắng thoát*) mình mệt quá, cho xin hớp nước, nước... (*kể chuyện*)... và đoàn cóc đi kiện đã lên đến tận trời. Bây giờ trên trời người ta không dùng trống nên chú cóc đầu đàn đã dùng chiếc bũ long đánh vào cái vỏ đạn treo trước cổng trời... (*Bình lấy khăn lau cho bạn. Một người vào lắng nghe, Thắng vẫn thì thầm kể*)... nghe tiếng keng, Ngọc Hoàng cháu của loài cóc bước ra khom mình chào cậu cóc... (*mệt mỏi, lặng yên. Mai y tá viện điều dưỡng - bác Klin người dân tộc K'Ho vào. Thắng vẫn đang say sưa kể chuyện - Mai chạy lại bên Thắng rung rung*).

MAI: (*Hỏi Bình*) Có chuyện gì đã xảy ra với anh Thắng vậy anh. Trông anh ấy có vẻ căng thẳng lắm? (*Bảy đưa tay ra hiệu cho Mai im lặng trong lúc Thắng vẫn kể chuyện*). Anh Thắng bỏ viện đi không nói một lời. Em tìm anh khắp nơi. Đoán anh lên đây, em đã nhờ bác Klin cùng đi tìm. (*Mai lấy khăn lau, quạt cho Thắng, bác Klin tay cầm rựa*).

**BÁC
KLIN:** (*Với Mai*) cháu nhìn xem cả đoàn xe như thế ai mà không đau khi rừng bị phá. Đến cả tôi còn muốn phát rồ lên nữa là... (*nhìn Thắng ái ngại*). Tôi đã nói rồi chú không nên đến đây, đến đây bệnh càng nặng thêm.

BẢY: Bác nặng lời,

**BÁC
KLIN:** Tôi biết chú chưa là kẻ bỏ đi - Nhưng chú có thấy người ta tàn phá rừng vô tội vạ không? Rồi đồng bào dưới kia sẽ sống thế nào khi hạn hán, lũ lụt đe dọa họ.

BẢY: Đó là câu chuyện dài lắm bác ạ.
(*Hai người, một NGƯỜI ĐÀN ÔNG và một cô gái cùng với Minh Châu vợ Bảy ra*)

VỢ BẢY: Anh Bảy! (*thấy mọi người*) Ồ... có cả bác Klin, Mai, còn anh Thắng sao lại mệt mỏi thế này? (*quay sang chồng*)
Anh ạ, có hai anh chị này đến tìm anh, họ là... (*Hai người vào*)

**NGƯỜI
ĐÀN ÔNG:** Chào anh, chúng tôi là cán bộ công ty vật tư thành phố, chúng tôi đến mong anh giải quyết cho xe qua trạm, xe đã nằm hai ngày rồi ạ.

VỢ BẢY: Anh chị ấy nói là có đủ thủ tục nên em mới đưa họ đến gặp anh.

- BẢY:** Anh đã nói bao nhiêu lần, ở đây phức tạp lắm, mà không phải việc của em.
- VỢ BẢY:** Nhưng họ tha thiết muốn gặp anh.
- BẢY:** Khổ quá, em làm mọi chuyện thêm rắc rối (*quay lại hai người khách*) - Thôi được, anh cho xem giấy tờ.
- NGƯỜI ĐÀN ÔNG:** Tôi xin trình bày đề đồng chí rõ (*lúc này Thắng đã tỉnh*) khu vực 267 ha rừng ở phía trái đỉnh núi Salem được trên cho chúng tôi khai hoang mở rộng diện tích trồng cây xuất khẩu. Diện tích ấy chúng tôi được quyền khai thác tận thu củi.
- BẢY:** (*Xem hồ sơ*) thực tế, hồ sơ của các đồng chí hợp lý, nhưng trong giấy phép vận chuyển ghi là củi, còn trên xe toàn là gỗ khúc, mỗi cây chiều dài 4 mét rưỡi, đường kính từ 20 xăng ty mét trở lên. Có khúc đường kính tới 30 xăng ty, toàn loại gỗ bằng lăng, trám là loại gỗ tốt...
- NGƯỜI ĐÀN ÔNG:** Đó là loại củi công nghiệp, chúng tôi có ghi trong hợp đồng.
- BẢY:** ...Kể cũng lạ, những khúc gỗ tự nhiên qua sơ chế của những cây bút nó trở thành thứ sản phẩm gọi là củi. Củi công nghiệp, cái tên nghe cũng nể thật. Liệu còn loại gỗ mang tên củi nông nghiệp, củi thương nghiệp, củi giáo dục và trăm ngàn thứ củi ma quái khác nữa không?
- CÔ GÁI:** Ta không nên tranh luận làm gì, chúng tôi có giấy tờ hợp lý, nên giải quyết cho đoàn xe chúng tôi đi.
- THẮNG:** (*Đến bên Bẩy từ lúc nào, lên tiếng*) Không được, dù có đầy đủ giấy tờ của cấp nào đi nữa, xe của các đồng chí cũng không qua được. Không có thứ giấy tờ nào bằng lương tâm và trách nhiệm của con người cả. Tại sao người ta lại phá rừng để lấy củi. Cả khu rừng loại một phía trái đồi Salem tôi biết ở đó có rất nhiều gỗ quý. Tại sao lại phá đi để trồng cây xuất khẩu?
- NGƯỜI ĐÀN ÔNG:** Đó là chủ trương đẩy mạnh mặt hàng xuất khẩu, thu ngoại tệ.
- THẮNG:** Các anh thiếu đất tại sao có mấy trăm hecta đất bỏ hoang phía đồi cây sung, ở đó đất cũng rất tốt, các anh không xin nhận mà lại lẩn xả vào khu đồi Salem? Hay ở đó có những món lợi khác.
- NGƯỜI ĐÀN ÔNG:** Việc đó đã có cấp trên chúng tôi và của anh bàn bạc, cân nhắc.

- THẮNG:** Bàn, thật đau xót khi nói đến chữ bàn. Tại sao người ta có thể bán 1 con bò cái để mua một con chó ghẻ về nuôi. Liệu số cà phê các đồng chí trồng có trả được cái giá đắt khi cả khu rừng biến thành đồi trọc, gỗ thì đã biến thành củi một cách vô lý. Tôi hỏi thật, các anh đã dùng mưu mẹo gì để các ông quan quan liêu ký vào những văn bản ma quái đó?
- NGƯỜI ĐÀN ÔNG:** Anh không được hồ đồ. Đó không phải là việc của anh.
- BÁC KLIN:** Anh bảo ai hồ đồ? Theo anh đó là việc của ai? Một người dân muốn lấy gỗ làm nhà phải qua bao nhiêu cửa, hàng chục con dấu làm đỏ cả tờ đơn, có lúc bí quá họ chở trộm một xe đạp thồ thì bị bắt, phạt, tịch thu, còn các anh đem cả đoàn xe với hàng chục máy cưa phá rừng đồng loạt. Tôi nói để anh biết, đừng hòng các anh đụng được vào dãy núi Salem.
- THẮNG:** *(Vẫn nửa tỉnh nửa mê)* Các người quá lắm, trong lúc các người cùng với nhau những ly bia sóng sánh bọt thì ngoài kia hàng ngàn hecta rừng bị phá. Mặt đất sẽ hoang tàn, thiên nhiên đổ nát... mà những chữ ký vẫn vô tội. Con người độc ác đã dùng sự văn minh và bao nhiêu thủ đoạn để hủy diệt mặt đất này *(mệt)*... nóng, nóng,
- CÔ GÁI:** *(Hơi mất bình tĩnh)* Anh giải quyết giúp tôi, giấy tờ hợp lý cả mà.
- BẢY:** Cậu ta nói đúng, sao lại có những quyết định vô lý như thế này, kể ra các anh tài thật có được những chữ ký trong bản hợp đồng này.
- CÔ GÁI:** Tôi cũng không rõ bởi việc đó là việc của các cấp trên. Chúng tôi chỉ biết làm tròn phận sự của mình thôi.
- VỢ BẢY:** Người ta có giấy tờ hợp lệ, cho người ta đi - Anh nguyên tắc thế được cái gì?
- BẢY:** Tôi biết, các anh có giấy tờ hợp lệ, nhưng trên xe không phải là củi mà là gỗ.
- VỢ BẢY:** Người ta có giấy tờ hợp lệ, có đầy đủ chữ kí là được rồi đó anh
- BÁC KLIN:** Các anh đừng có đắc thắng khi dựa vào những chữ kí quyền lực ấy. *(với vợ Bảy)*. Còn cô, cô để cho chú ấy yên.
- VỢ BẢY:** Bác, bác...
- (Bản xuất hiện cùng mẹ Ba Hoàng - Trùm buôn gỗ và 1 vệ sĩ,*
- CÔ GÁI:** Ôi chị, sao chị cũng có ở đây?

BA HOÀNG: *(Trùm buồn gỗ, ăn mặc diêm dúa) – Cô tránh ra! (nhìn mọi người)*
- Tôi xin chào mọi người – Ai là trạm trưởng ở đây? Là anh? *(chỉ Bảy)* còn đây là người đang điên lên vì rừng phải không? *(Chỉ Thắng)*

(mọi người đứng lên, bác Klin lăm lăm cầm cây rựa).

BÁC KLIN: Cô là ai? Vào đây coi bộ nghênh ngang dữ.

BA HOÀNG: Tôi là ai ? *(hỏi Bảy)* Chú có biết chị không ? Cả dãy miền Trung này ai mà không biết chị. Lần đầu gặp, chú không biết, chị thông cảm ! *(ngghiêm giọng)*. Chị Ba Hoàng đây em !

Chị hỏi có phải các chú đang lợi dụng danh nghĩa bảo vệ rừng để chống lại chị ? Chống lại chị tức là chống lại chủ trương, kế hoạch của nhà nước đó em.

BÁC KLIN: Ở cái cô này dám ăn nói...

BA HOÀNG: Chú có biết giam xe của chị 2 ngày ở đây làm lỡ việc của chị - bạc tỷ đó. Chú có còn muốn làm trạm trưởng ở đây nữa không đấy ?

BÁC KLIN: *(Nóng nảy)* Cô là cái thá gì mà hỏi thế ? Cô tưởng cô là cấp trên của người ta chắc ?

CÔ GÁI: Bác già ơi, trên cả cấp trên đấy. Còn anh, anh chưa từng nghe danh tiếng của chị Ba à, Mèo Xám miền Trung đấy.

BẢY: *(Với Ba Hoàng)* Tôi nghe tiếng của chị từ lâu - Nhưng chuyện đó có liên quan gì đến chuyện gỗ ngoài kia ?

CÔ GÁI: Ấy ấy anh ơi *(đến bên Bảy)* đừng có mà đại dốt - Tại sao anh lại nói với chị Ba như thế.

BẢY: Không dài dòng, cô tránh sang bên kia - *(với Ba Hoàng)* còn đoàn xe của chị giấy tờ tưởng là hợp lệ nhưng vì thứ chở trên xe không phải là củi, mà là gỗ sục.

BA HOÀNG: Này em *(với cô gái)* sao em nói là mọi thủ tục đã lo xong đâu vào đấy ?

CÔ GÁI: *(Với Bảy)* Em nghĩ mọi thủ tục các cấp trên của anh đã lo hết rồi kia mà.

BÁC KLIN: *(Đập bàn)* Không thể như thế được.

- BẢY:** Không đúng thủ tục, tôi giữ xe - Tịch thu gỗ.
- BA HOÀNG:** *(Vội cô gái)* Tại sao em để xảy ra trục trặc thế này ? Còn chú, nói chú nghe, nếu cần tiền nói với chị một tiếng - Với chị chẳng là gì cả - Còn giấy tờ, muốn có khó gì, chỉ cần năm giây, hiểu chưa ?
- BẢY:** Chị im đi. Tôi không phải là con rối để các người lợi dụng.
- BÁC KLIN:** Đúng.
- BA HOÀNG:** Giỏi - Thôi, ngoan cố như chú mày không thể dạy được nữa rồi. Tao nói cho mà biết, ngay sáng mai, mày sẽ không có mặt ở cái trạm chết tiết này nữa đâu con nhá - Chỉ cần một cú phone thôi nha - *(đứng lên nói với bọn đàn em)* - đi thôi.
- VỢ BẢY:** *(Hoảng hốt)* Chị Ba ! Chị đợi đã ! Chuyện gì có đó. Anh ấy chưa biết, chị tha lỗi...
- BA HOÀNG:** Không nói lời thôi, không giỡn mặt được với con này đâu. *(Nói với đàn em)*. Thôi ta về.
- ĐÁM ĐÔNG:** Chuyện này mờ đời rồi con.
Đụng ai lại đụng với Mèo Xám miền Trung, sẽ không đường thoát.
- VỢ BẢY:** Chị ba ơi, em van chị, *(tay chơi với hướng về phía Ba Hoàng đang đi vào. vợ Bẫy quay về phía bác Klin - Thắng - Mai)* - Còn các người, với danh nghĩa gì mà đến đây để gây ra nông nổi này. Các người có biết mục Ba Hoàng không ?- Thế lực kinh khủng lắm, mục ta có thể làm bất cứ điều gì mục ta muốn *(nói với Bẫy)* - Hết, mọi chuyện thế là hết... hết...
- BẢY:** *(Đập tay xuống bàn)* Cô im đi, việc của tôi, tôi làm. Về đi. - *(chuông điện thoại reo – Bẫy cầm máy)*.
Alô Mỹ Linh đây - Vâng, dạ, đoàn xe của chị Ba, Dạ...Dạ...Dạ *(bỏ máy, ngồi đổ xuống ghế, hét to)* - Các người đang biến ta thành con rối...chúng nó, chúng nó độc ác quá *(ôm đầu gục xuống bàn)*.
- BÁC KLIN:** Trời ơi, không lẽ không còn cách nào để cứu lấy rừng nữa ư, mọi cố gắng lại phải kết cục bi thảm thế này ư ? Trời ơi là trời... Chết hết. Sẽ chết khát hết...
- THẮNG:** Không *(hét to)* Không thể để cho chúng nó lộng hành như thế được *(Vội tay lấy khẩu súng mà Bản đã cố ý dựng mép bàn gần nơi Thắng đứng. Lên đạn)*

Dừng lại, dù các người có quyền lực gì cũng không thể ngang nhiên phá rừng như thế được. (2 phát súng nổ, tiếng mọi người sợ hãi la ó) - Không một chiếc xe nào được phép qua đây rồi chưa ?

MAI: (Hét) - Anh Thắng không làm thế được - Anh Thắng.

THẮNG: (Nói trong xúc động) - Các người hãy cút đi với những mưu mẹo ác độc của các người - Trời ơi - chuyến tàu mà mọi người ngồi chật trên các toa đang lao nhanh xuống dốc - kẻ cầm lái lại đang say, say vì những món lợi trước mắt - Chúng đang làm tăng nhanh tốc độ tàn lụi của rừng, của con người và của trái đất oan nghiệt này - (Súng lăm lăm trong tay tư thế chiến đấu, hét lên) Chúng nó lại đến, bốn thằng F105- Mẹ kiếp có cả một tốp ở biển đang lên - Chúng ném bom, chú ý đỉnh Salem - Đỉnh Salem (hai phát súng nổ. Thắng mệt, quỵ xuống - Mai đỡ Thắng ngồi vào một ghế)- (Dị dạng lại khẩu súng...Mai khóc lay gọi Thắng).

MAI: Anh Thắng, Mai đây...(Bảy chạy lại bên Thắng, vợ Bảy níu áo chồng giữ lại, Thắng tỉnh dần).

THẮNG: (Tỉnh dần nắm tay Mai) Sao em lại ở đây? Sao em khóc? Em đi về đi ở đây nguy hiểm lắm.

MAI: Anh về em mới về, có cả bác Klin cùng về. Ta về thôi anh.

THẮNG: Ừ ta về đi em, ở đây nóng nực quá. Ta hãy về cái nơi yên tĩnh của chúng ta, cái bệnh viện của những kẻ là người nhưng chưa phải là con người ấy (Thắng - Thủy Bác Klin vào) (Bảy chạy theo)

BẢY: Thắng. Thắng ơi!

VỢ BẢY: Anh theo họ mà làm gì.

TIẾNG ỒN BÊN NGOÀI: Ê thằng điên. Ai cho thằng điên giữ súng. Bắt lấy nó, thằng điên. Coi chừng có ngày án mạng.

BẢY: (Đứng lên căm tức) Các người câm ngay đi, không ai được xúc phạm con người ấy – Anh ấy không điên - Anh ấy nói đúng, tôi điên, các người điên, điên, điên, điên này! (Bảy quay lại bàn vợ lấy giấy tờ xé toạc ném tung lên trời - cười sằng sặc).

Điên này ha ha ha, điên, các người điên...

VỢ BẢY: (Kêu thất thanh) Ai, có ai cứu, ai cứu chồng tôi...

(Sân khấu đèn vụt tắt)

MÀN 3:

Một phiên toà trong hồi tưởng, có mấy chiếc ghế xếp quay hướng vào phía cánh gà sân khấu, trên đó có bóng vài người thấp thoáng: bác Klin, Thắng, Mai, Châu, Bản...

TIẾNG VỌNG: Đến phần kết luận của viện kiểm sát: Bị cáo Nguyễn Văn Bảy phạm những tội sau: Một: - Bí mật bán đường cho lâm tặc khai thác phía khu rừng đầu nguồn. kết quả khu này bị chặt phá khá nghiêm trọng và làm mất hàng chục hec- ta rừng và nhiều loại gỗ quý.

BẢY: Tôi không làm.

TIẾNG VỌNG: Bị cáo không thể chối cãi. Đã có nhiều người dân ở vùng này làm chứng. Hai: - Khi làm việc tại trạm kiểm lâm Mỹ Linh bị cáo luôn tỏ ra nguyên tắc nhưng thực chất là gây khó dễ cho cánh lái xe của nhiều công ty xí nghiệp với mục đích là để đòi hối lộ.

BẢY: Tôi không làm.

TIẾNG VỌNG: Đã có nhiều lái xe làm chứng cho điều này. Ba: - Nguyễn Văn Bảy còn cho bạn bè thân quen đến trạm cản trở người thi hành công vụ. Thậm chí còn dùng cả súng để bắn. May mà chưa gây hậu quả về người.

BẢY: Không đúng!

TIẾNG VỌNG: Tất cả đều có người làm chứng và còn có cả tang vật. Súng và bốn vỏ đạn. Bốn: - Nguyễn Văn Bảy đã nhận hối lộ.

CHÂU: *(Hét lên đau đớn)*; Không đúng, không đúng. Có người cô tình bỏ quên. Tôi định mang lên trạm để trả lại.

TIẾNG VỌNG: Vậy số tiền lớn giấu trong nhà mà cán bộ điều tra tìm được là thế nào. Số tiền ấy rất lớn bằng cả 10 năm lương của bị cáo.

CHÂU: Không biết. Tôi không biết. Anh Bảy cũng không biết.

TIẾNG VỌNG: Toà tuyên án: Với những tội danh trên bị cáo Nguyễn Văn Bảy phải chịu mức phạt 4 năm tù.

BẢY: Tôi không làm, tôi vô tội, tôi vô tội.

CHÂU: Không đúng!

THẮNG: Tôi, tôi đã hại Cậu ấy rồi. Tội là do thằng điên này này.

(Đèn tắt khi đèn sáng lên, còn Thắng và Mai trong ngôi nhà nhỏ của bác Klin)

- THẮNG:** Tôi đã hại , tôi đã hại cậu ấy. Tôi là do thằng điên này...Trời ơi, Tôi phải làm gì nữa đây?
- MAI:** Anh Thắng! Suốt 3 năm nay anh đã đến bao nhiêu nơi để tìm, đến bao nhiêu người để nhờ giúp đỡ, đến bao nhiêu cửa để kêu oan cho anh ấy. Đơn kêu oan có khi lên hàng chồng lớn rồi.
- BÁC
KLIN:** Chú Thắng. Bình tĩnh chú ơi. Chú phải giữ gìn sức khỏe.
- THẮNG:** Sau phiên toà vợ Bảy đau đơn ngất đi. Ngày hôm sau cô ấy lặng lẽ bồng con về bên nhà ngoại vì không dám gặp mặt chồng. Ngôi nhà của Bảy trở nên hoang lạnh. Một gia đình hạnh phúc phút chốc tan nát dưới tay tôi...Đau quá Mai ơi. Có ai nghe, có ai chịu tin cái thằng điên, một thằng khùng như tôi nói. Không, không ai hết. *(mệt mỏi ngồi xuống ghế).*
- Các người ơi. Chiến tranh kết thúc, nhưng trong cái đầu nóng như lửa của tôi luôn có một cuộc phân tranh. Một bên là phần người, một bên là kẻ điên. Tôi trân trọng cái phần người còn lại của mình và phải cố gắng sống có ý nghĩa. Vậy mà các người lại lấy cái phần điên để áp đặt, để suy xét những việc tôi làm. Tàn nhẫn quá. Các người tàn nhẫn quá.
- MAI:** Anh, anh Thắng ơi.
- THẮNG:** Còn em nữa, Mai ạ. Mấy năm nay anh đã nói với em rồi. Cứ để mặc anh ở đây. Hãy quay về bệnh viện của em đi. Tương lai, sự nghiệp của em nữa. Bao năm nay em đã vì anh mà bỏ hết.
- MAI:** Anh Thắng. Em yêu anh. Tại sao anh cứ né tránh chuyện này bằng cách bắt em quay về bệnh viện.
- THẮNG:** Nghe anh đi em! Anh không muốn một người tốt như em phải khổ vì anh. Anh không là một người bình thường như bao người khác. Mãnh đạn rốc ket đã biến anh thành một kẻ điên. Em rất biết điều đó kia mà...
- MAI:** Mặc ai nói kiêu gì, hiểu cách gì về anh, mặc họ. Với em, anh là người đàn ông yêu quý nhất trần đời mà em đã chọn. Anh đừng tìm cớ để lảng tránh em. Em biết những lúc anh cố đuổi em đi nhưng giọng anh lại lạc hẳn. Có lúc anh muốn cố tình nổi nóng để đẩy em ra xa anh. Nhưng em vẫn cảm nhận được sự nồng nàn trong gất gao giọng nói của anh. Thắng ơi, Em yêu anh. *(Ôm Thắng. Ghì Thắng vào lòng mình.)* Đừng đuổi em đi.
- THẮNG:** Anh thấy mệt Mai ạ.

- MAI:** Đây, anh cứ nằm xuống, gối đầu lên chân em. Thế. Anh cố nghỉ một chút đi.
- BÁC
KLIN:** Khô quá. Đã bao ngày quên ăn quên ngủ vì bạn. Cả cháu nữa Mai ạ. Cả hai người đã đi biết bao nơi rồi. Sức người có hạn. (*Khóc*) Tại sao những con người tốt lại phải chịu cực khổ bất công thế này hả trời!
(*Có tiếng ô tô. Bản và Thái, Hoà vào*).
- BẢN:** Đây, họ ở đây. Chào bác Klin, chào cô Mai.
- MAI:** (*Nhẹ đặt đầu Thắng lên gối, đứng lên*) Ôi, thủ trưởng Thái và anh Hoà. Làm sao các anh tìm được đến đây?
(*Quay lại bác Klin*) Bác ơi đây là các thủ trưởng của cháu ở bệnh viện thương binh. Còn đây là...
- BÁC
KLIN:** Tôi biết. Đây cũng là xếp, xếp Bản trên trạm Mỹ Linh. Mời các anh uống nước.
- THÁI,
HÒA:** Vâng ạ. Chúng cháu cảm ơn bác. (*quay lại phía Mai*). Cô Mai ạ. Chúng tôi đến để đưa cô và cậu Thắng về viện.
- MAI:** Các anh ạ! Anh Thắng vừa ngủ. Em xin hai anh hãy cho anh ấy ở lại. Về bệnh viện những cơn đau đầu của anh ấy luôn xuất hiện. Ở đây có mọi người, với không gian thiên nhiên thoáng mát, anh ấy ít bị lên cơn hơn.
- THÁI:** Nhưng ở trên này cậu ấy đã làm nên những việc động trời. Gần đây nghe nói cậu ấy đã đi khiếu kiện, kêu oan cho bạn khắp nơi, đã gây phiền phức cho nhiều cơ quan, gây khó cho cả mấy anh trên tỉnh.
- MAI:** Ai nói với anh như thế.
- BẢN:** Thì ai mà chẳng biết những việc mà anh Thắng đã làm...
- THÁI:** Cô Mai ạ. Ban giám đốc nhận được nhiều thư phản ánh về tình trạng của Thắng. Thậm chí có thư đòi kiện bệnh viện về tội để cho bệnh nhân đi ra ngoài gây phiền nhiễu lung tung. Mà bệnh nhân lại là thương binh nặng. Cô thông cảm. Đồng chí Hoà ra gọi xe vào đón đồng chí Thắng và cô Mai về bệnh viện ngay.
- BÁC
KLIN:** Ghê thật. Chúng nó tìm cách bao vây chú ấy khắp mọi nơi. Ngay cả cái nơi con người ta trị bệnh chúng nó cũng chẳng để cho yên. Các chú hãy để cho chú ấy ngủ một lúc đã. Chú ấy chỉ vừa chợp mắt đó thôi.

- MAI:** (*Khóc*). Không được, không được các anh ơi. Các anh hiểu rõ hơn em về vết thương trên đầu của Thắng. Cuộc sống của anh ấy nhờ vào thái độ sống và môi trường xung quanh. Về trại, tần suất lên cơn sẽ xuất hiện dày đặc hơn và em sợ anh ấy không chịu được. Nhất là những chuyện đã xảy ra với anh và bạn những năm qua. Anh Thái ạ. Anh ấy vừa mới nói. Thắng muốn sống cái phần người ít ỏi còn lại trong anh có ý nghĩa. Hãy cho anh ấy sống phần người ít ỏi theo mong muốn của anh!
- THÁI:** Nhưng mà cậu ấy đâu chịu sống cho mình. mấy năm nay cậu ấy đi kêu oan cho người khác. Còn có tờ báo nữa. Tờ báo Thanh niên đã nêu cái tí chết người: “ Một thương binh hạng $\frac{1}{4}$ ba năm đi kêu oan cho bạn”. Và người ta đã truy tìm đến cái bệnh viện đã để cho bệnh nhân đi như thế mấy năm!
- MAI:** 3 năm nay anh ấy đâu đi hẩn mà chỉ lâu lâu bỏ viện về đây. Mỗi lần ở viện anh biết anh ấy nếu không lên cơn thì chỉ ngồi im không nói không rằng. Về đây anh ấy khoẻ và ít bệnh. Anh ấy tỉnh táo hơn nhiều.
- BÁC
KLIN:** Đồng chí thủ trưởng ạ. Là người lính đồng chí biết đấy. Không có gì mạnh mẽ hơn tình đồng chí, đồng đội, tình cảm quân dân. Với chú Thắng, chú ấy không bao giờ quên sự mất được của chiến tranh...Đừng chia cắt chú ấy với mảnh đất này. Nơi mà chú ấy đã để lại cả tuổi trẻ và một phần xương máu.
- THÁI:** Nhưng mà ban giám đốc đã quyết phải đưa bằng được đồng chí Thắng về bệnh viện bác ạ.
- THẮNG:** (*Tỉnh dậy và nghe rõ chuyện*): Tôi đây. Chào thủ trưởng Thái và bác sĩ Hoà. Vậy là hai người tìm về đây để đón tôi hay là bắt tôi vậy. Xin anh, tôi và Mai sẽ về nhưng thư thư ít hôm nữa. Chúng tôi còn một số việc cần làm. Chỉ khoảng 3, 4 ngày gì đó nữa thôi.
- BẢN:** Không được, Anh phải về...anh Thắng ạ. Về đó cho mọi người yên tâm.
- BÁC
KLIN:** Này chú Bản. Ai yên tâm? Các thủ trưởng đây hay là chú.?
- BẢN:** Thì cháu cũng góp ý vậy thôi.
- THÁI:** Phải về thôi Thắng ạ. Ban lãnh đạo bệnh viện đã quyết.
- THẮNG:** (*Chua chát*) Các anh đón thằng điên về trị bệnh hay các anh sợ ảnh hưởng đến bệnh viện do những lá thư người ta tố về những

việc tôi đã làm. Tôi không làm gì sai. Đó là lời hứa danh dự của người lính dù trong tôi chỉ còn lại một phần người ít ỏi.

HÒA: Về với chúng mình đi Thắng.

THẮNG: Không, không về được... (*căng thẳng. Kể chuyện*) Đoàn cóc đi kiện ông trời mà lúc này Ngọc Hoàng cũng bắt lực buông xuôi: Thừa cậu cóc! Quyền lực của cháu không còn. Quyền nằm bên bên ngôi nhà có tấm biển màu xanh có bảng treo: Kiểm lâm nhân dân ấy. Đoàn cóc thất vọng trở về, rồi chết tàn chết lụi vì khát. Vĩ đối... Ôi lửa kia, lại hai tốp F4H đang bắn rốc két. Nằm xuống, nằm xuống. Nóng, nóng... quá. (*Ngồi bệt xuống tựa vào mép ghế*).

MAI: (*Nhỏ nhẹ*) Anh thắng, nước, anh uống nước đi.

**BÁC
KLIN:** Đau, đau quá. Chiến tranh với chú ấy chưa bao giờ kết thúc. Tại làm sao mà chú ấy phải khổ thế? Một con người... mà bấy lâu nay người ta cứ gọi là thằng điên. Đau quá. (*đấm ngực*)

MAI: Hai anh về xin với các thủ trưởng dùm em. Thư thư vài hôm em sẽ cùng anh ấy quay về.

THÁI: Thôi vậy Hoà ạ. Có lẽ ta về báo lại với các xếp thôi.

BẢN: Nhưng mà ...nên.

MAI: Anh cũng về luôn đi.

(*Đèn sân khấu mờ dần.*)

CẢNH PHỤ:

MỞ MÀN:

Sân khấu, chút ánh sáng le lói. Tại một góc rừng Có ba bóng người: Di, bản, Thường).

BẢN: Báo cáo anh. Cứ tưởng mọi chuyện sẽ êm. Nhưng đến phút chót tay ấy nổi điên rồi nói nhảm. Các bác sĩ thấy cảnh ấy rồi thôi không bắt ông ấy về nữa.

THƯỜNG: Cái ông điên không chịu về bệnh viện hả anh?

BẢN: Không chịu về mới tức chứ.

DI: Mấy tay bệnh viện chán thật, Chỉ có việc đưa cái ông điên ấy vào xe chở đi là xong. Thế mà cũng đếch làm được.

THƯỜNG: (Lo lắng): Anh ơi, cái ông Thắng ấy đã tìm về thăm dò ở cái làng Mupé rồi đấy. Nhưng may là mọi chuyện vẫn nằm trong tầm kiểm soát của ta.

DỊ: Cái thằng ấy vậy mà nguy hiểm lắm đấy. Trong lúc hai ông thì lơ ngơ như bò đội nón. Bao nhiêu chuyện tính toán hết rồi mà làm cũng không xong.

Nó đã tìm đến cả báo chí rồi đấy. nếu mà báo chí đã thò tay vào thì nguy lắm. Cái kim trong bọc lâu ngày cũng lòi ra. Coi chừng chết cả đám.

BẢN: Vậy ta phải làm sao anh?

DỊ: Sao nữa. Cái thằng điên ấy nó còn thì tôi và hai cậu chết.

THƯỜNG: Vậy nó chết...(Đưa tay bùm miệng)

BẢN: Thì xếp, tôi và cậu sống.

DỊ: Nói nhỏ nhỏ cái miệng lại. Tai vách mạch rừng. Bây giờ mọi việc tạm ngừng lại đã. Cần thận vẫn còn hơn. Hôm qua nghe loáng thoáng hình như công an tỉnh có về... Thế này. Tìm cách không cho công an tiếp xúc với thằng điên đó... rõ chưa! (Suy tính). À mà lúc này cậu Bản nói gì nhỉ “đã tìm bao nhiêu cách để cho nó biến khỏi nơi này. Thế cậu đã tìm được cách chưa.

BẢN: Dạ... em... sao ạ... chưa!

DỊ: (Vỗ vai) Tìm ra cách. Hai ông phải cố tìm ra. Hiểu chưa. Hai người phải hợp tác với nhau trong chuyện này.

Cố lên. Cứ theo kế hoạch. Thôi chia tay. (3 người đi theo 3 hướng).

MÀN 4:

(Tại phòng làm việc của đồng chí phó chủ tịch tỉnh. Hoàng Kim ra)

HOÀNG Chào anh!

KIM:

PHÓ CHỦ TỊCH tỉnh: Ngạc nhiên chưa! thầy Hoàng Kim. Ngọn gió nào mà đưa tiến sĩ về tận đây.

HOÀNG Xin chào anh. Anh Đắc. Anh có thời gian không?

KIM:

- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Với thầy, Tôi sắp xếp được, kể cả tối nay.
- HOÀNG KIM:** Báo cáo anh. Tôi có việc nhờ anh giúp. Việc cũng hơi gấp. Trước tiên anh đọc bài báo này. (*Đưa tờ báo*).
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Bài báo này tôi đọc rồi.
- HOÀNG KIM:** Vậy là may quá. Tôi đã gặp nhà báo Công Bình và được anh ấy kể về một thương binh suốt 3 năm đi kêu oan cho bạn. Và một người tù cũng rất kì lạ.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Vừa rồi nhà báo đó cũng đã làm việc với bên công an. Tôi chưa nghe bên công an báo lại. Nhưng mà họ là gì với Thầy.
- HOÀNG KIM:** Tôi có một cậu học trò đặc biệt. Cách đây 6 năm cậu ấy là học trò của tôi trong một lớp tại chức. Thông minh, học giỏi mà điều đáng quý nhất là sự say sưa nghiên cứu về thảo nhưỡng và các loại cây trồng. Khi đang học năm 3 thì mất liên lạc. Năm ngoái tự nhiên tôi nhận được thư và cậu ấy xin tài liệu để tự học phần tiếp theo. Anh có nhớ lần anh vào họp với Đại học Nông Lâm, anh hỏi tỉnh anh có trồng được cây cao su không. Tôi trả lời là có và đã gửi anh cái dự án: “Khoanh vùng, xúc tiến tái sinh phục hồi rừng và bảo vệ đa dạng sinh học môi trường sống”.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Tôi đã đọc xong, tốt lắm. Tôi chuyển cho bên chuyên môn. Anh em cũng rất khen.
- HOÀNG KIM:** Đây. Người ấy là công dân của anh. Là anh học trò mà tôi đang nói. Nếu không có nhà báo, không có người đồng đội cũ của cậu ấy thì tôi cũng không biết cậu ta đang ở tù.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** (*Ngạc nhiên*). Cậu ta ở tù ? Cái cậu đã làm ra đề án về rừng. Là nhĩ? Một kẻ phạm phải nhiều tội về rừng. Vậy mà ở trong tù lại đang mày mò tìm cách để cứu chữa nhưng khu rừng đang bị phá.
- HOÀNG KIM:** Cái dự án ấy, cậu ta theo nó năm sáu năm nay. Một người như thế không thể bán rừng được. Linh tính báo cho tôi có điều gì đó không đúng.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Để tôi hỏi lại chính xác bên công an. (*Gọi điện thoại*) A lo, Chú cho tôi gặp anh Thủy... Anh Thủy hả. Tôi Đắc đây. Anh cho hỏi về vụ án mà hôm trước nhà báo tờ Thanh Niên về làm việc ấy...Vậy hả. ừ, Được rồi, thế là tốt. Nhưng mà sao. Cậu ta mất tích hôm nay nữa là 4 ngày à. Rồi, rồi. (*quay tiếp điện thoại*):

Chú Dương chuẩn bị xe tôi đi công tác ngay bây giờ nha. À đi MuPé nhé.(Quay sang Hoàng Kim)

Thầy Kim ạ. Công an tỉnh bí mật về trên đó 3 ngày rồi. Đã có những dấu hiệu khả quan về cậu học trò bị tù của thầy đó... mà cậu ta tên là gì nhỉ?

HOÀNG KIM: Bảy, Nguyễn Văn Bảy anh ạ..

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Bây giờ ta sắp xếp lên trên đó ngay. Có tin không vui đây. Cậu thương binh Thắng mất tích đến hôm nay nữa là bốn ngày rồi. Theo cô y tá người chăm sóc cậu thắng thương binh nặng cho biết nếu cậu ấy hai ngày không uống thuốc thì cơn sang chấn tinh thần sẽ xuất hiện thường xuyên. Nếu lâu ngày không thuốc bệnh càng trở nặng có khi nguy đến tính mạng.

HOÀNG KIM: Vậy ta đi anh.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Ra ngoài nhà xe luôn, có tài xế chờ ở đó rồi.
(HẠ MÀN)

MÀN 5: (Tại quân y viện: Bên ngoài: Thấp thoáng rất đông những người lính họ chấp tay cầu nguyện.Trong phòng chờ có rất nhiều chim hạc giấy. Châu, Mai, bác Klin. Họ cũng đứng chấp tay cầu nguyện trong tình trạng lo lắng)

MAI: Mấy hôm nay anh Thắng cứ mê man sốt và nói sảng. Các bác sĩ hội chẩn và quyết định mổ cho anh ấy. Mong cho ca mổ thành công.

CHÂU: Cầu mong cho anh Thắng tai qua nạn khỏi.

BÁC KLIN: Thần linh ơi hãy cứu giúp chúng con. (Nhìn ra thấy: Bảy, Hoàng Kim, Đắc vào). Ôi mọi người đã tới này.

BẢY: (Bước nhanh đến bên Mai) Tình hình thế nào rồi hả Mai? Cậu Thắng có làm sao không?

MAI: Anh Bảy. Thầy Hoàng Kim và chú phó chủ tịch tỉnh nữa. Dạ, anh Thắng mê man suốt hai ngày liền nên các bác sĩ hội ý và quyết định mổ. (Xem đồng hồ) bây giờ là 1 giờ sáng. Ca mổ đã tiến hành gần 7 tiếng rồi ạ.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Sao lâu thế cô. Có vấn đề gì à?

- MAI:** Dạ, đây là ca mổ cực khó. Mảnh đạn nằm trong đầu anh ấy mười mấy năm nay, không biết thế nào mà nằm rất hiểm. Khó có thể đưa dao, kéo hay một vật gì vào. Nếu can thiệp không cẩn thận sẽ chạm các dây thần kinh. Rất dễ tổn thương, khó lường trước được hậu quả.
- HOÀNG KIM:** Sao trước đây không mổ khi cậu ấy còn khỏe.
- MAI:** Dạ. Đã nhiều lần chụp citi, nhiều lần tập thể các bác sĩ hội chẩn. Không ai dám quyết có bao nhiêu phần trăm thành công cả. Biết vậy anh Thắng nói thôi không mổ nữa. Thà sống như thế dù có điên nhưng vẫn còn lại một phần người. Có sống thật ý nghĩa cái phần người còn lại ấy là tốt lắm rồi.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Cái phần người còn lại...! Lạ nhỉ! Sự suy nghĩ có cái gì đó khác lạ mà hay. Rất hay là đằng khác. Nhưng mà cái phần người còn lại, cậu ấy đã sống rất tuyệt. Có ý nghĩa hơn bao nhiêu cuộc đời của nhiều kẻ khác.
- MAI:** Anh ấy mất tích gần 3 ngày. Ngày thứ 4 có người phát hiện đang nằm mê man bên con đường mòn đi vào Thác Trượt. May xe cấp cứu đến kịp không thì e nguy rồi.
- CHÂU:** (*Đến bên Bảy*) Sao anh lại được về đây. Vẫn còn nguyên áo tù.
- BẢY:** (*Cúi nhìn*) Chết thật. Thầy Kim đưa chiếc áo mà anh chưa kịp thay. Vội quá. (*đưa chiếc áo lên*). Em ạ. Nghe tin Thắng gặp nguy kịch đồng chí giám đốc công an cùng với anh Đắc phó chủ tịch tỉnh đã bảo lãnh cho anh ra trại. Các anh còn cho xe chở anh kịp về đây.
- CHÂU:** Em cảm ơn các anh.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Không, là chuyện chúng tôi phải làm. Nhất là đối với người thương binh đang gặp nguy cấp ở trong kia. Chúng ta phải luôn ở bên cậu ấy nhất là trong giờ phút hồi hộp này. (*nhìn ra ngoài*) Mà sao ở ngoài kia người đông thế.
- MAI:** Nhiều anh em ở bệnh viện cùng anh Thắng đến từ hôm qua. Lãnh đạo bệnh viện khuyên họ về để còn giữ sức khỏe. Nhưng không ai chịu về. Họ cũng đang rất sốt ruột. Bên kia có cả các nhà báo. Đông nhất là báo Thanh Niên. Không phải đến để viết bài mà để thức cùng anh Thắng.

- CHÂU:** (*Đến bên Bảy*) Trường của bé Thanh nhà mình không đến được các cháu cũng đã xếp rất nhiều chim hạc để cầu nguyện cho chú Thắng được bình an. Anh nhìn kìa.
- BÁC KLIN:** Bà con bản Mupe' ở nhà cũng đốt những đồng lửa to mong thần linh phù hộ cho chú Thắng.
- PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC:** Câu chuyện của người thương binh vì động đội đã làm lay động lòng người. Thật đáng trân trọng.
- BẢY:** (*Quì xuống*) Thắng ơi. Cậu không được bỏ cuộc giữa chừng nha Thắng. Nếu được đánh đổi cả mạng sống của mình để đổi lấy một phần người của cậu mình sẵn sàng đổi ngay Thắng ạ. Thắng ơi, mấy năm nay, một thương binh nặng quên bản thân mình đi kêu oan cho bạn. Sau chiến tranh mình là người may mắn hơn nhiều người, hơn cậu, lành lặn trở về. Vậy mà mình đã là kẻ vô tích sự, mình làm khổ cậu rồi. Thắng ơi. (*Khóc*).
- Điên! Nhiều người gọi cậu là điên. Ngay cả cái phiên tòa ác nghiệt kia cũng cho rằng cậu không đủ tư cách làm nhân chứng của phiên tòa. Họ không cho cậu lí giải về bốn phát súng nổ ngày hôm đó. Họ có hiểu được nỗi đau của cậu khi hàng trăm héc ta rừng bị phá ở dãy Sa- lem. Với cậu dãy Sa- lem có ý nghĩa to lớn biết nhường nào.
- Đừng, Thắng ơi. Cậu không được bỏ cuộc giữa chừng. Đó là mệnh lệnh.
- CHÂU:** (*Đỡ Bảy đứng lên*)- Anh.
- HOÀNG KIM:** (*Đến bên Bảy*) Chú bình tĩnh lại. Mọi việc của vụ án đang có chuyển biến tốt. Mạnh mẽ lên.
- BẢY:** Thầy ơi. Mọi việc sẽ tốt lên nhưng nếu có điều gì đó không may với Thắng làm sao em sống nổi... Những ngày đầu ở tù nếu không có Thắng thì em không thể đủ sức mạnh và niềm tin để sống. (*Nắm tay vợ*)
- CHÂU:** Anh Bảy vào tù. Vì em mà anh ấy mang tiếng nhận hối lộ. Em sợ nên trốn chạy bằng cách dắt con về dưới ngoại. Bỏ anh ấy một mình. Chính anh Thắng đã tìm đưa 2 mẹ con em trở lại.
- BẢY:** Còn tôi vào tù đã xem mình như kẻ bỏ đi. Tôi tuyệt thực. Tôi chán nản buông bỏ hết. Thắng đã tìm vào nhà tù, Sau nhiều ngày thuyết phục tôi không được, (*Quay về phía Hoàng Kim*) thầy biết không Thắng đã đến nhà tù và đưa cho em tập Dự án về rừng năm nào còn dang dở và cả những tài liệu của thầy không biết bằng cách nào mà cậu ấy xin được đem tới cho em. Em đã khóc, khóc thương

thằng bạn đã vì mình mà lặn lội. Em khóc vì mình đã tìm ra lối thoát. Em sống lại từ đó. (*Đến bên thầy*)

Rồi những lá thư và tài liệu thầy gửi tiếp vào giúp em thêm động lực. Ở tù nhưng em cho rằng mình phải thực hiện bằng được ước mơ của mình.

HOÀNG KIM: Thì ra mọi việc bắt đầu là từ cậu thương binh này. Bầy a! Cậu có một người đồng đội, một người bạn mà trên đời này ai cũng mơ ước.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Khá lắm. Tôi đang chờ cậu và cái dự án của cậu đây.

BẦY: Dạ, thưa anh. Mọi việc đang phụ thuộc vào ca mổ của Thắng. Nếu ca mổ tốt, vào lại phòng giam tôi sẽ cố hoàn tất trong vòng hai tháng ạ.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Cậu hứa đấy. Bắt tay nào.

BẦY: Dạ.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Nhưng cậu không hoàn thành nó trong tù. Trước khi mọi chuyện được làm sáng rõ, Tôi sẽ làm việc với lãnh đạo trại giam ít nhất cũng phải để cho cậu có một nơi làm việc tốt. Được chưa!

BẦY: Dạ, cảm ơn anh. Tôi không chỉ hứa với anh mà với Thắng, với thầy Kim và tất cả những người ở vùng rừng TaBua này anh ạ. Tôi mang ơn họ quá nhiều. (*Di và Bản bước vào*)

DI: Xin chào mọi người. Cô Châu, cô Mai, Bác Klin, ôi có cả đồng chí phó chủ tịch tỉnh nữa.

BÁC KLIN: Sao chú biết mà tới đây?

DI: Cả làng Mupe' đốt đuốc sáng rực, khua chiêng gõ trống cầu nguyện cho cậu Thắng...ai mà không biết hả bác. (*Đến bên Bầy, ngạc nhiên*) Mà sao cậu Bầy cũng có mặt ở đây nữa?

BÁC KLIN: Chú ngạc nhiên à. Sao lại không có chứ, hay chú không muốn có mặt chú Bầy ở đây.

DI: Bác, bác lại nặng lời với cháu.(*Đánh trống lảng*) Ca mổ sao rồi cô Mai.

MAI: May là ỏn anh ạ.

BÁC KLIN: Nhưng mà mấy hôm chú Thắng mất tích sao không thấy hồn vía chú Dị, chú Bản đâu cả. Hay bởi tại đang lo việc lớn!

DỊ: Dạ bác cứ nói khó cháu quá.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Cậu Dị này tôi nghe bên công an báo là việc mất tích của cậu Thắng có liên quan đến Hạt ta có phải không?

DỊ: Dạ... dạ em cũng chưa nắm được thông tin anh ạ.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Chiều nay có người đến cơ quan công an tự thú rồi đó.

BẢN: Há! Vậy là... là ai ạ?

MAI: *(Nói to)* Kìa. Đèn trước cửa phòng mổ sáng, Ca mổ kết thúc rồi. *(Mọi người tiến về phía cửa phòng mổ, các y bác sĩ ca mổ bước ra lạng lẽ khuất vào trong, Mai nín giữ một người để hỏi về ca mổ).*

MAI: Kết quả sao rồi bác sĩ? *(Bác sĩ lưỡng lự rồi lắc đầu).*

BÁC SĨ: Ca mổ không được như ý.

MAI: Sao lại như thế được. Không thể có chuyện đó xảy ra. Thắng, anh Thắng ơi! Anh Thắng ơi! *(Khuyu xuống. Thầy Kim, anh Đắc đến bên Mai)*

(Nhiều người thót lên trong đau đớn): Thắng ơi! ...

BẢY: *(Kêu lên đau đớn)* Thắng ơi, Thắng ơi! Tại sao lại ác nghiệt thế hả trời. Không lẽ cái phần người ít ỏi của cậu cũng không còn giữ được. *(Gục xuống. Phía xa những người đồng đội của Thắng đứng thành hàng họ nắm tay nhau. Và tiếng nhạc của bài hát: Bài ca không quên cất lên...)* Thắng ơi...

(Đèn tắt- Hạ màn)

MÀN 5:

MỞ MÀN:

Trời dần sáng. (Trên một khu đồi cao, Bảy ngồi trên một tảng đá. Chiếc xe đẩy Thắng ngồi quay lưng, bị che khuất)

BẢY: Thắng! Cậu xem kìa bên phía dãy Sa Lem bây giờ cây đã khép tán. Bà con làng Mupe' chăm sóc cây cẩn thận như chăm sóc con cái của họ vậy. Bác Klin bây giờ dù đã già nhưng là người chỉ huy số 1 của làng đấy. Ở đó sườn dốc chỉ trồng cây lấy gỗ... Mang tiếng là chủ đất, chủ rừng nhưng thu nhập của bà con làng K'Ho

thấp lắm. Tiền nhà nước đầu tư cho trồng rừng có hạn. Với lại phải ba bốn chục năm sau mới có thể khai thác...bà con lấy gì để sống. Cậu nhớ dọc con suối cạn, cây lúp xúp ở chân núi Ông không? Đất để hoang mấy chục năm nay. Khi giao cho công ty mình quản lí. Thấy chưa sử dụng đến, mình chia cho bà con mỗi hộ 1 hec- ta trồng hoa màu ngắn ngày. Cũng có người trồng cây điều. Bây giờ đã có thu hoạch. Bà con vui lắm. (Cáu) Vậy mà có người đâm đơn kiện cáo cho rằng mình lấy đất công phân lô chia cho dân...Đoàn thanh tra kết luận 83 ha đất ấy mình vi phạm luật đất đai.

Thắng này, cậu nghe mình nói không? Những lúc khó khăn thế này mình rất cần cậu. Sao cậu không nói gì với mình cả! (*đứng lên đến góc sân khấu đẩy cái xe lăn Thắng đang ngồi, mắt Thắng nhắm nghiền. Toàn thân không cử động. Một tấm mền phủ lên đôi chân*).

7 năm nay cậu vẫn thế, không nghe, không nói, không nhìn. Nhưng mình biết trái tim cậu đang cảm nhận được mọi việc đang diễn ra. Dù phải chờ 5 năm, 10 năm, 20 năm mình vẫn tin tưởng chờ ngày Thắng tỉnh lại. Mình nhớ ngày đầu vào tù Thắng đã nói với mình: “Đã làm người phải có lòng tin. Cậu là một thằng lính thì lòng tin phải nhiều hơn gấp bội”...Nhớ lắm Thắng ơi... Nhưng mà còn cô Mai, cô ấy phải chờ bao lâu nữa? ...7 năm. Mọi chuyện đã thay đổi rất nhiều. Cái bọn người hại mình ngày đó đã bị bắt. Mình được trả lại tự do sau 1 tháng. Với mình thì tốt đẹp chỉ có cậu...Sao mình cứ luôn nói về những điều không vui với Thắng. Thông cảm cho mình nha Thắng. Vì cậu là chỗ dựa tinh thần của mình mà...

Thắng này! Cháu Thanh, con gái mình cũng rất quý cậu. Cháu đã học xong cao học. Nó nói với mình là con muốn được về quê làm việc và để được gần chú Thắng...(*Quay nhìn Thắng*) Sao cậu lại vẫn không nói gì.. Ừ mình thấy rồi nét mặt của cậu đủ nói rằng cậu đang vui... (*Cười. Một số bà con và bác Klin ra*)

**BÁC
KLIN:** (Gọi) Chú Bảy ơi...Đấy tôi đoán đúng mà, hề có gì khó khăn hai chú lại đưa nhau ra đây chuyện trò, tâm sự.

BẢY: Chào bác Klin, bác ksor, chị Ka Thoan! Có việc gì mà mọi người đến tận đây?

**BÁC
KLIN:** Chú Bảy đừng giấu bà con nữa. Chuyện đất đai vì bà con mà chú bị trên về thanh tra. Chúng tôi họp nhau rồi, chúng tôi tự nguyện trả lại đất cho nhà nước.

BẢY: Bác Klin và bà con yên tâm, Không liên can gì đến bà con.

- BÁC
KLIN:** Sao lại không, dù nghèo nhưng chúng tôi không phải là người chỉ biết lợi mà quên đi tình cảm của chú với dân làng. Chúng tôi quyết rồi, chúng tôi sẽ chặt bỏ hết để trả lại đất. Chú cứ yên tâm. Ngay ngày mai.
- BẢY:** Đừng bác. Sẽ có cách giải quyết khác mà. (*Có tiếng xe dừng. Đắc lúc này là chủ tịch tỉnh, thấy Hoàng Kim, Mai, Châu xuất hiện*)
- BẢY:** Chào anh, chào thầy. Hai người lên có việc gì không ạ.
- THẦY
KIM:** Tôi bỏ trường còn anh Đắc bỏ cả uỷ ban lên đây thì cậu biết rồi. Việc quan trọng đây.
- PHÓ CHỦ
TỊCH ĐẮC:** (*Đến bên Thắng*) Tình hình sức khoẻ của Thắng thế nào, có tiến triển tốt không?
- BẢY:** Dạ cậu ấy cũng đỡ nhiều, bớt ú ớ, thỉnh thoảng có xuất hiện sự cử động nhẹ của ngón trở . Cậu ấy ở viện 5 năm. Các bác sĩ cho rằng ca mổ tốt, sức khoẻ ổn nhưng không rõ nguyên nhân làm cậu ấy không tỉnh lại được. Cô Mai xin viện cho Thắng về đây. Sống với bà con và với thiên nhiên trong lành ở trên này tốt cho sức khoẻ của Thắng. Bệnh viện đồng ý. Mai đã bỏ hết mọi thứ để về đây cùng Thắng. Hai năm ở đây Thắng đã trở thành thành viên không thể thiếu được của làng.
- BÁC
KLIN:** Chúng tôi khó khăn, chúng tôi buồn, chúng tôi vui lúc nào cũng có chú ấy ở bên. Nhưng gần tuần nay khuôn mặt chú ấy trở nên nghiêm lại.
- PHÓ CHỦ
TỊCH ĐẮC:** Sao thế bác?
- BÁC
KLIN:** Chắc là chú ấy không vui vì chuyện đất đai vừa xảy ra với chú Bầy. Ông chủ tịch ạ. Làng chúng tôi nhất trí sẽ trả lại đất để không ai được động đến chú Bầy cả...
- PHÓ CHỦ
TỊCH ĐẮC:** Bầy này, Sao chú không gọi cho tôi. Cách đây 4 hôm, chính Bác Klin đã xuống tận thành phố. Đến uỷ ban tỉnh, bảo vệ không cho vào bác ấy đã làm toáng lên. Khi gặp được tôi bác ấy nói nếu bắt thì bắt cả làng MuPe'. Cả làng sẽ trả lại hết mọi thứ cho nhà nước với điều kiện không được đụng đến cậu.
- BẢY:** Ấy chết sao bác lại làm thế.
- BÁC
KLIN:** Từ khi thanh tra về họ nói chú Bầy làm sai, bà con vác cái cuốc lên rừng nhưng cái tay không muốn làm nữa. Chúng tôi họp bàn

rồi thà để bà con chịu khổ hơn là để chú Bảy bị tù...Cả chú Thắng nữa, không nói ra nhưng tôi biết chú ấy còn đau hơn cả chúng tôi.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Tấm lòng của bà con chúng tôi hiểu. Sẽ có cách giải quyết tốt đẹp bác ạ. Bác tin tôi đi. Việc đoàn thanh tra làm là họ làm theo cách của thanh tra. Cứ chiếu theo luật đất đai họ làm. Nhưng một lẽ khác đó là công ty chú Bảy đất được giao còn nhiều nơi chưa làm hết vì thiếu nhân lực. Để tránh lãng phí chú ấy mạnh dạn giao đất cho dân trồng thêm hoa màu, cải thiện đời sống đó là việc làm đáng khích lệ. Vì có đơn thư khiếu kiện thì người ta cũng phải thanh tra thôi.

BÁC KLIN: Vâng. Nghe ông chủ tịch nói thế chúng tôi thấy yên lòng. Chú Thắng này! Ông chủ tịch đã nói rồi đó chú yên tâm.(*Một ngón tay trở của Thắng động đây*) Ôi chú Thắng lại cử động ngón tay này.(*Mọi người chạy đến bên Thắng*).

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Nên đưa cậu ấy vào viện kiểm tra. Đang sẵn có xe đây.

MAI: Mấy hôm nay ngón tay anh ấy liên tục động đây anh ạ. Hôm trước viện đã cho xe đón anh vào viện kiểm tra. Các bác sĩ đánh giá việc đưa anh Thắng về đây là đúng liệu pháp. Tay cử động được là biểu hiện sự hoạt động trở lại của các dây thần kinh. Bệnh viện đã hỗ trợ nhiều loại thuốc.

BÁC KLIN: May quá. Mong cho chú ấy chóng bình phục. Bà con chúng tôi đã hồi hả trông lại rừng chỉ mong thật nhanh để kịp khi chú ấy tỉnh lại. Chú ấy vui.

HOÀNG KIM Bây giờ còn một việc cũng rất vui tôi muốn thông báo cho mọi người: Luận văn cao học của cháu Thanh con chú Bảy được đánh giá rất cao và trường đại học muốn giữ cô bé lại nhưng cháu xin được về quê cò xét thực tế vài năm, sau này có điều kiện sẽ trở lại trường.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Niềm vui được nhân lên khi luận văn ấy đã được kiểm định và được hội đồng khoa học tỉnh chọn làm dự án khả thi. Cô bé đã chọn vùng đất mupe' làm trung tâm giống cây trồng cho cả khu vực và bà con ta đây là công nhân của trung tâm đó.

BÁC KLIN: Ôi! Thần linh ơi. Tốt quá. Tốt quá rồi. Chú Bảy ạ, cha con anh đã làm thay đổi cái làng này đây. Tối nay tôi sẽ báo lại cho mọi người biết tin này.

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Còn chuyện này nữa, việc này liên quan đến chú Bảy đây. Chủ trương sắp tới công ty cao su tỉnh ta sẽ sáp nhập vào Tổng Công

ty Cao su Việt Nam. Mở ra cho công ty một thời kỳ mới đầy triển vọng. Trước mắt thành lập 4 nông trường chuyên trồng, khai thác mủ cao su, tiến tới xây dựng nhà máy chế biến mủ với 2 dây chuyền sản xuất tại chỗ. Theo dự kiến vài hôm nữa sẽ có cuộc họp của tỉnh với tổng công ty và sẽ có quyết định giao chức tổng giám đốc công ty cho chú Bảy! Tôi rất tin ở chú đây.

BẢY: Anh làm tôi bất ngờ quá. Liệu tôi có xứng đáng được không?

HOÀNG KIM: Được. Tôi tin chắc như thế.

BÁC KLIN: Hay quá. Được. Chú Bảy làm được mà.

MAI: Em chúc mừng anh nha.

BẢY: Thắng ơi giá mà có cậu ở bên mình lúc này thì tốt biết nhường nào.

MAI: Ôi mọi người ơi, anh Thắng, anh Thắng (*oà khóc ôm lấy Thắng, mọi người chạy đến*)

CHÂU: Chuyện gì thế, chuyện gì?

MAI: Anh Thắng, anh thắng mở mắt nhìn nè.

BẢY: (*Quì bên bạn*) Thắng ơi, dậy đi, Thắng. Minh đây, Bảy đây. (*Khóc, đỡ thắng ngồi thẳng lên. Thắng nhìn xung quanh.*)

Cái thằng đã làm khổ cậu đây. (*khóc to thành tiếng*) vậy là không có gì bằng khi có cậu ở bên... và còn Mai nữa. Cô ấy đã nguyện ở bên cậu hết cả cuộc đời này.

BÁC KLIN: Chú Thắng, chú có nhận ra tôi không? (Thắng gật đầu) Tôi nói rồi mà. Ngồi đó nhưng chú ấy biết hết mọi việc diễn ra. Bà con ơi, chú Thắng đã tỉnh lại rồi ới bà con ơi!

PHÓ CHỦ TỊCH ĐẮC: Phép màu, Kỳ diệu! Kỳ diệu quá. Thầy Kim ơi, có phải chính lòng tốt của con người đã mai lại cho cuộc đời những điều tốt đẹp!

(*Họ nắm tay nhau. Mọi người rỗi rít. Tiếng cồng chiêng từ làng Mupe' vang lên.*)

BÁC KLIN: Anh Thắng tỉnh rồi, tỉnh rồi bà con ơi!...Cảm ơn thần linh, trời phật. Cảm ơn tất cả...Bà con ơi, núi rừng ơi! Chú Thắng đã tỉnh lại rồi...(Cúi lạy tứ phương. Mọi người nắm tay nhau đứng xung quanh Thắng.)

(Bài hát: Bài ca không quên vang lên... Đèn tắt))

HẠ MÀN.